

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

zo 14. januára 2010*

Vo veci C-304/08,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Bundesgerichtshof (Nemecko) z 5. júna 2008 a doručený Súdnemu dvoru 9. júla 2008, ktorý súvisí s konaním:

Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs eV

proti

Plus Warenhandelsgesellschaft mbH,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda komory A. Tizzano (spravodajca), vykonávajúci funkciu predsedu prvej komory, sudcovia E. Levits, A. Borg Barthet, M. Ilešič a J.-J. Kasel,

* Jazyk konania: nemčina.

generálna advokátka: V. Trstenjak,
tajomník: B. Fülöp, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 11. júna 2009,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs eV, v zastúpení: C. von Gierke, Rechtsanwältin,
- Plus Warenhandelsgesellschaft mbH, v zastúpení: D. Mäder a C. Hunecke, Rechtsanwälte,
- nemecká vláda, v zastúpení: M. Lumma a J. Kemper, splnomocnení zástupcovia,
- belgická vláda, v zastúpení: T. Materne, splnomocnený zástupca,
- česká vláda, v zastúpení: M. Smolek, splnomocnený zástupca,
- španielska vláda, v zastúpení: F. Díez Moreno, splnomocnený zástupca,

- talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci F. Arena, avvocato dello Stato,

- rakúska vláda, v zastúpení: A. Hable, splnomocnená zástupkyňa,

- poľská vláda, v zastúpení: M. Dowgielewicz, K. Zawisza a M. Laszuk, splnomocnení zástupcovia,

- portugalská vláda, v zastúpení: L. Inez Fernandes a P. Mateus Calado a A. Barros, splnomocnení zástupcovia,

- fínska vláda, v zastúpení: A. Guimaraes-Purokoski, splnomocnená zástupkyňa,

- Komisia Európskych spoločností, v zastúpení: F. Erlbacher a W. Wils, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 3. septembra 2009,

vyhlásil tento

Rozsudok

- ¹ Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 5 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 84/450/EHS, smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 („smernica o nekalých obchodných praktikách“) (Ú. v. EÚ L 149, s. 22).

- ² Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs eV (nemecké združenie pre boj proti nekalej súťaži, ďalej len „Wettbewerbszentrale“) a Plus Warenhandelsgesellschaft mbH, nemeckým maloobchodným podnikom, (ďalej len „Plus“) vo veci obchodnej praktiky uvedeného podniku, ktorú Wettbewerbszentrale považovala za nekalú.

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

3 Odôvodnenia č. 6, 7 a 17 smernice 2005/29 znejú takto:

- „(6) Táto smernica... aproximuje právne predpisy členských štátov o nekalých obchodných praktikách vrátane nekalej reklamy, ktoré priamo poškodzujú ekonomické záujmy spotrebiteľov, a tým nepriamo poškodzujú ekonomické záujmy oprávnených účastníkov hospodárskej súťaže. V súlade so zásadou proporcionality táto smernica ochraňuje spotrebiteľov pred následkami takýchto nekalých obchodných praktík, ak sú podstatné, uznáva však, že v niektorých prípadoch môže byť dosah na spotrebiteľov zanedbateľný. Nevzťahuje sa ani nemá vplyv na vnútroštátne právne predpisy o nekalých obchodných praktikách, ktoré poškodzujú iba ekonomické záujmy účastníkov hospodárskej súťaže alebo ktoré sa týkajú obchodných transakcií medzi obchodníkmi; berúc plne do úvahy zásadu subsidiarity, členské štáty budú môcť, ak sa tak rozhodnú, naďalej regulovať tieto praktiky v súlade s právom Spoločenstva....
- (7) Táto smernica sa zaoberá obchodnými praktikami, ktoré priamo súvisia s ovplyvňovaním rozhodnutí o obchodnej transakcii spotrebiteľov vo vzťahu k produktom. Nezaoberá sa obchodnými praktikami uskutočňovanými pôvodne na iné účely, vrátane napríklad obchodnej komunikácie zameranej na investorov, ako sú výročné správy a propagačné materiály spoločnosti. Nezaoberá sa právnymi požiadavkami na vkus a dobré mravy, ktoré sa v jednotlivých členských štátoch značne líšia. Obchodné praktiky, akými sú napríklad nevyžiadaný pouličný predaj, môžu byť v členských štátoch z kultúrnych dôvodov nežiaduce. Členské štáty by mali podľa toho mať možnosť naďalej uplatňovať na svojom území zákaz obchodných praktík z dôvodu vkusu a dobrých mravov, v súlade s právom Spoločenstva, a to aj

v prípade, ak tieto praktiky neobmedzujú slobodu voľby spotrebiteľov. Pri uplatňovaní tejto smernice, najmä jej všeobecných ustanovení, je potrebné brať plne do úvahy okolnosti jednotlivého prípadu.

...

- (17) Je žiaduce, aby tie obchodné praktiky, ktoré sú za každých okolností nekalé, boli identifikované, aby sa poskytla väčšia právna istota. Príloha I preto obsahuje úplný výpočet všetkých týchto praktík. Toto sú jediné obchodné praktiky, ktoré môžu byť považované za nekalé bez toho, aby boli jednotlivo posudzované podľa ustanovení článkov 5 až 9. Tento výpočet môže byť upravený len novelizáciou tejto smernice.“

4 Článok 2 smernice 2005/29 stanovuje:

„Na účely tejto smernice:

...

- d) ‚obchodné praktiky podnikateľov voči spotrebiteľom‘ (ďalej tiež ‚obchodné praktiky‘) sú akékoľvek konanie, opomenutie, spôsob správania alebo vyjadrenie, obchodná komunikácia vrátane reklamy a marketingu obchodníka, priamo spojené s podporou, predajom alebo dodávkou produktu spotrebiteľom;

...“

5 Článok 3 ods. 1 tejto smernice stanovuje:

„Táto smernica sa uplatňuje na nekalé obchodné praktiky podnikateľov voči spotrebiteľom tak, ako sú ustanovené v článku 5, pred, počas a po uskutočnení obchodnej transakcie vo vzťahu k produktu.“

6 Článok 4 uvedenej smernice znie:

„Členské štáty neobmedzia slobodu poskytovať služby ani neobmedzia voľný pohyb tovarov z dôvodov, ktoré spadajú do oblasti, ktorú aproximuje táto smernica.“

7 Článok 5 smernice 2005/29 s názvom „Zákaz nekalých obchodných praktík“ znie takto:

„1. Nekalé obchodné praktiky sú zakázané.

2. Obchodná praktika je nekalá, ak:

a) je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti

a

b) podstatne narušuje alebo je spôsobilá podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k produktu, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov.

3. Obchodné praktiky, ktoré sú spôsobilé podstatne narušiť ekonomické správanie iba jasne identifikovateľnej skupiny spotrebiteľov, ktorí sú obzvlášť zraniteľní touto praktikou alebo základným produktom z dôvodu ich duševnej poruchy alebo fyzickej vady, veku alebo dôverčivosti spôsobom, ktorý môže obchodník rozumne predpokladať, sa posudzujú z pohľadu priemerného člena tejto skupiny. Tým nie sú dotknuté bežné a oprávnené reklamné praktiky, akými sú zveličujúce vyhlásenia alebo vyhlásenia, ktoré nie sú mienené doslovné.

4. Za nekalé obchodné praktiky sa považujú najmä tie, ktoré:

a) sú klamlivé v zmysle článkov 6 a 7,

alebo

b) sú agresívne v zmysle článkov 8 a 9.

5. Príloha I obsahuje výpočet tých obchodných praktík, ktoré sa za každých okolností považujú za nekalé. Ten istý jediný výpočet sa uplatňuje vo všetkých členských štátoch a môže byť upravený iba novelizáciou tejto smernice.“

8 Napokon článok 19 smernice 2005/29 stanovuje:

„Členské štáty prijímú a uverejnia zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do 12. 6. 2007....

Tieto opatrenia budú platiť do 12. 12. 2007 [od 12. 12. 2007 — *neoficiálny preklad*]....“

Vnútroštátna právna úprava

9 Zákon proti nekalej súťaži (Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb, BGBl. 2004 I, s. 1414, ďalej len „UWG“) slúži podľa svojho § 1 na ochranu účastníkov hospodárskej súťaže, spotrebiteľiek a spotrebiteľov, ako aj iných účastníkov trhu pred nekalou hospodárskou súťažou. Zároveň chráni záujem verejnosti o neskreslenú hospodársku súťaž.

10 § 3 UWG znie takto:

„Nekalé konanie v rámci hospodárskej súťaže, ktoré môže v nezanedbateľnej miere narušiť hospodársku súťaž v neprospech účastníkov hospodárskej súťaže, spotrebiteľov alebo iných účastníkov trhu, je neprípustné.“

11 § 4 UWG stanovuje:

„Nekalého konania v zmysle § 3 sa dopustí najmä ten, kto

...

6. podmieňuje účasť spotrebiteľov na súťaži o ceny alebo na výhernej hre kúpou tovaru alebo využitím služby, iba ak by súťaž o ceny alebo výherná hra bola vnútorne spojená s tovarom alebo so službou;

...“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

- 12 Z rozhodnutia o návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že Plus v období od 16. septembra do 13. novembra 2004 vykonával reklamnú kampaň „Ihre Millionenchance“ („Vaša šanca vyhrať milióny“), v rámci ktorej vyzýval verejnosť zakúpiť v obchodoch Plus predávaný tovar na účely zbierania bodov. Nazbieranie 20 bodov poskytovalo možnosť zúčastniť sa zadarmo žrebovania nemeckej lotérie Deutscher Lottoblock (vnútroštátny zväz 16 lotériových spoločností) 6. novembra 2004 alebo 27. novembra 2004.
- 13 Wettbewerbszentrale, ktorá túto obchodnú praktiku v zmysle § 3 v spojení s § 4 bodom 6 UWG považuje za nekalú tým, že podmieňuje účasť spotrebiteľov na výhernej hre zakúpením tovarov, podala na Landgericht Duisburg návrh, aby podniku Plus nariadil zdržať sa uvedenej praktiky.
- 14 Po tom, ako bol Plus zaviazaný na prvom a druhom stupni, podal opravný prostriedok „Revision“ na Bundesgerichtshof.
- 15 V uznesení o návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyjadril tento súd pochybnosti týkajúce sa zlučiteľnosti dotknutých vnútroštátnych ustanovení so smernicou 2005/29 v rozsahu, v akom stanovujú všeobecný zákaz súťaží o ceny a výherných hier spojených s povinnosťou kúpy. Táto praktika ale nespadá pod praktiky uvedené v prílohe I smernice, ktoré by ako jediné mohli byť za každých okolností zakázané bez ohľadu na konkrétne ohrozenie záujmov spotrebiteľov. Okrem toho podľa vnútroštátneho súdu nie je vylúčené, že UWG týmto spôsobom spotrebiteľom poskytne rozsiahlejšiu ochranu ako tú, ktorú zamýšľal normotvorca Spoločenstva, napriek tomu, že uvedená smernica túto problematiku v celom rozsahu harmonizuje.

- 16 Bundesgerichtshof sa vo svojom uznesení o návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyjadruje aj k prípustnosti svojho návrhu na začatie prejudiciálneho konania.
- 17 V tejto súvislosti upresňuje, že napriek tomu, že smernica 2005/29 ešte nebola prebratá do nemeckého práva a okrem toho sa v tomto rámci neuvažuje o zmene alebo zrušení ustanovení UWG predmetných v konaní vo veci samej, je aj tak Bundesgerichtshof povinný na základe judikatúry vyplývajúcej z rozsudku zo 4. júla 2006, Adelener a i. (C-212/04, Zb. s. I-6057), vykladať vnútroštátne právo v súlade so smernicou od 12. decembra 2007, čiže odo dňa, ku ktorému sa má podľa článku 19 tejto smernice najneskôr zabezpečiť uplatnenie vnútroštátnych ustanovení na prebratie smernice.
- 18 Okrem toho je síce pravda, že napádaná reklama vznikla ešte v čase pred dňom nadobudnutia účinnosti smernice 2005/29, t. j. 12. júna 2005, ale vnútroštátny súd vysvetľuje, že pri zohľadnení skutočnosti, že návrh Wettbewerbszentrale na zdržanie sa konania je zameraný na porušenia v budúcnosti, opravný prostriedok „Revision“ môže byť dôvodný iba v prípade, ak by sa požadované zdržanie sa konania mohlo navrhovať aj na základe právnej úpravy platnej v okamihu vydania rozsudku.
- 19 Za týchto okolností Bundesgerichtshof rozhodol o prerušení konania a položil Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Má sa článok 5 ods. 2 smernice 2005/29... vykladať v tom zmysle, že tomuto ustanoveniu odporuje vnútroštátna právna úprava, podľa ktorej je obchodná praktika, pri ktorej je účasť spotrebiteľov na súťaži o ceny alebo výhernej hre podmienená kúpou tovaru alebo využitím služby, v zásade neprípustná, bez ohľadu na to, či reklamné opatrenie v jednotlivom prípade poškodzuje záujmy spotrebiteľov?“

O prejudiciálnej otázke

- 20 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má smernica 2005/29 vykladať v tom zmysle, že jej odporuje vnútroštátna právna úprava, ako je UWG, podľa ktorej sú zásadne zakázané obchodné praktiky, ktoré podmieňujú účasť spotrebiteľov na súťaži o ceny alebo na výhernej hre kúpou tovaru alebo využitím služby, bez ohľadu na osobitné okolnosti jednotlivého prípadu.

O prípustnosti

- 21 Španielska vláda spochybňuje prípustnosť návrhu na začatie prejudiciálneho konania z toho dôvodu, že smernica 2005/29 nie je uplatniteľná na situáciu, aká je v konaní vo veci samej.
- 22 Podľa nej sa situácia vo veci samej, keďže sa spor týka dvoch nemeckých podnikov, vyznačuje tým, že jej prvky celkovo neprekračujú hranice jedného členského štátu, takže by sa ustanovenia smernice 2005/29 nemali uplatňovať na spor vo veci samej (pozri rozsudok z 21. októbra 1999, Jägerskiöld, C-97/98, Zb. s. I-7319, bod 45). Subsidiárne Španielska vláda tvrdí, že smernica 2005/29 nie je uplatniteľná na spor vo veci samej z toho dôvodu, že k jeho skutkovému stavu došlo nielen pred uplynutím lehoty na prebratie tejto smernice, ale dokonca pred jej prijatím. Z toho by vyplývalo, že Súdny dvor nemôže posudzovať zlučiteľnosť nemeckého zákona so smernicou 2005/29. Napokon účelom tejto smernice v žiadnom prípade nie je upravovať súťaže o ceny a výherné hry, ktoré sú spojené s odbytom tovarov a služieb určených spotrebiteľom, keďže takáto úprava bola vyslovene predmetom návrhu nariadenia KOM(2001) 546 v konečnom znení týkajúcom sa podpory predaja, ktorý Komisia Európskych spoločenských spoločenstiev neskôr v roku 2006 stiahla.

- 23 Tieto argumenty vôbec nemožno prijať.
- 24 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry platí, že v rámci spolupráce medzi Súdny dvorom a vnútroštátnymi súdmi zakotvenej v článku 234 ES prináleží výlučne vnútroštátnemu súdu, ktorý prejednáva spor a ktorý nesie zodpovednosť za súdne rozhodnutie, ktoré má byť vydané, posúdiť so zreteľom na osobitosti prípadu tak nevyhnutnosť podať návrh na začatie prejudiciálneho konania pre vydanie rozsudku, ako aj relevantnosť otázok, ktoré kladie Súdny dvor. Preto ak sa otázky položené vnútroštátnymi súdmi týkajú výkladu práva Spoločenstva, Súdny dvor je v zásade povinný rozhodnúť (pozri najmä rozsudky z 13. marca 2001, *PreussenElektra*, C-379/98, Zb. s. I-2099, bod 38; z 22. mája 2003, *Korhonen a i.*, C-18/01, Zb. s. I-5321, bod 19, ako aj z 19. apríla 2007, *Asemfo*, C-295/05, Zb. s. I-2999, bod 30).
- 25 Z uvedeného vyplýva, že predpoklad relevantnosti prejudiciálnych otázok položených vnútroštátnymi súdmi môže byť vyvrátený len vo výnimočných prípadoch, a najmä keď je zjavné, že požadovaný výklad ustanovení práva Spoločenstva uvedených v týchto otázkach nemá žiadnu súvislosť so skutočnosťou alebo s predmetom konania vo veci samej (pozri najmä rozsudky z 15. decembra 1995, *Bosman*, C-415/93, Zb. s. I-4921, bod 61, ako aj z 1. apríla 2008, *Vláda Francúzskeho spoločenstva a valónska vláda*, C-212/06, Zb. s. I-1683, bod 29).
- 26 V predmetnej veci to tak nie je.
- 27 Čo sa najprv týka odkazu Španielskej vlády na už citovaný rozsudok *Jägerskiöld* na podporu tvrdenia, že vec, ktorá je základom prejednávaného návrhu o prejudiciálnej otázke, nemá rozmer Spoločenstva, postačuje konštatovať, že uvedený rozsudok sa týkal výkladu ustanovení Zmluvy ES upravujúcich voľný pohyb služieb, ktoré, ako

vyslovene pripomenul Súdny dvor v bode 42 uvedeného rozsudku, nie sú uplatniteľné na činnosti, ktorých všetky prvky sa nachádzajú na území jediného členského štátu.

28 Naopak v konaní vo veci samej, na rozdiel od ustanovení Zmluvy dotknutých vo veci, v ktorej bol vydaný už citovaný rozsudok Jägerskiöld, uplatnenie smernice 2005/29 nie je podmienené prítomnosťou vonkajšieho prvku. Na základe svojho článku 3 ods. 1 je táto smernica totiž uplatniteľná na všetky nekalé obchodné praktiky vykonávané podnikom voči spotrebiteľom.

29 Pokiaľ ide o tvrdenie, podľa ktorého smernica 2005/29 nie je uplatniteľná na spor vo veci samej z dôvodu, že skutkové okolnosti nastali pred prijatím tejto smernice, treba pripomenúť, že na jednej strane podľa judikatúry Súdneho dvora odo dňa, keď smernica nadobudne účinnosť, sa vnútroštátne súdy členských štátov musia v čo najväčšej možnej miere zdržať takého výkladu vnútroštátneho práva, ktorý by po uplynutí lehoty na prebratie vážne ohrozil uskutočnenie cieľa, ktorý sleduje táto smernica (pozri najmä rozsudok z 23. apríla 2009, VTB-VAB a Galatea, C-261/07 a C-299/07, Zb. s. I-2949, bod 39 a citovanú judikatúru).

30 V prejednávanej veci bola táto povinnosť zdržať sa takéhoto výkladu uplatniteľná prinajmenšom v okamihu prijatia rozhodnutia o návrhu na začatie prejudiciálneho konania, čiže 5. júna 2008, teda ku dňu, ku ktorému smernica 2005/29 nielen nadobudla účinnosť, ale uplynula aj lehota na jej prebratie stanovená na 12. decembra 2007.

31 Na druhej strane z rozhodnutia o návrhu na začatie prejudiciálneho konania v každom prípade vyslovene vyplýva, že výsledok opravného prostriedku „Revision“ podaného spoločnosťou Plus závisí od toho, či dotknutý návrh na vydanie súdneho rozhodnutia zdržať sa konania môže byť podaný na základe práva uplatniteľného v okamihu, keď bude v nadväznosti na vyhlásenie tohto rozsudku vydané rozhodnutie, ktorým sa rozhodne vo veci samej, keďže uvedený návrh sa týka aj protiprávnych konaní v budúcnosti.

- 32 Za týchto okolností, ako uviedla generálna advokátka v bodoch 49 až 57 svojich návrhov, treba výklad týkajúci sa smernice 2005/29, ktorý žiada vnútroštátny súd, považovať za užitočný pre vnútroštátny súd s cieľom umožniť mu rozhodnúť vo veci, ktorá mu bola predložená.
- 33 Napokon čo sa týka argumentu, že na praktiky podpory predaja dotknuté v konaní vo veci samej sa nevzťahuje smernica 2005/29 z dôvodu, že boli vyslovene predmetom návrhu nariadenia Komisie, postačuje konštatovať, že táto okolnosť nemôže sama osebe vylúčiť — najmä vzhľadom na skutočnosť, že uvedený návrh bol vzatý späť v roku 2006, a preto nevedol k prijatiu nariadenia —, že tieto praktiky môžu za súčasného stavu práva Spoločenstva predstavovať nekalé obchodné praktiky v zmysle tejto smernice a patriť do jej rozsahu pôsobnosti.
- 34 Za týchto podmienok treba dospieť k záveru, že návrh na začatie prejudiciálneho konania je prípustný.

O veci samej

- 35 S cieľom odpovedať na položenú otázku je potrebné najprv určiť, či praktiky, ktoré sú predmetom zákazu dotknutého v konaní vo veci samej a ktoré spájajú kúpu tovaru alebo využitie služieb s účasťou spotrebiteľov na výhernej hre alebo na súťaži o ceny, predstavujú obchodné praktiky v zmysle článku 2 písm. d) smernice 2005/29 a podliehajú taktiež požiadavkám stanoveným touto smernicou.
- 36 V tomto ohľade je potrebné uviesť, že článok 2 písm. d) smernice 2005/29 definuje použitím mimoriadne širokej formulácie pojem „obchodná praktika“ ako „konanie,

opomenutie, spôsob správania alebo vyjadrenie, obchodná komunikácia vrátane reklamy a marketingu obchodníka, priamo spojené s podporou, predajom alebo dodávkou produktu spotrebiteľom“.

- 37 Je potrebné konštatovať, že reklamné kampane, ako sú tie, o ktoré ide v konaní vo veci samej, podmieňujúce bezplatnú účasť spotrebiteľa na lotérii tým, že v určitom rozsahu zakúpi tovar alebo využije služby, patria jednoznačne do oblasti obchodnej stratégie hospodárskeho subjektu a priamo súvisia s podporou odbytu a predajom. Z toho vyplýva, že predstavujú obchodné praktiky v zmysle článku 2 písm. d) smernice a v dôsledku toho spadajú do jej pôsobnosti (pozri analogicky vzhľadom na viazané ponuky rozsudok VTB-VAB a Galatea, už citovaný, bod 50).
- 38 Tento záver sa nedá spochybníť argumentáciou, ktorú predložili česká a rakúska vláda, podľa ktorej hlavným cieľom ustanovení UWG dotknutých v konaní vo veci samej nie je ochrana spotrebiteľov, ako je to v prípade smernice 2005/29, ale ochrana účastníkov hospodárskej súťaže pred nekalými obchodnými praktikami vykonávanými niektorými hospodárskymi subjektami, takže tieto ustanovenia nepatria do rozsahu pôsobnosti tejto smernice.
- 39 Ako bolo totiž zdôraznené v bode 36 tohto rozsudku, smernica 2005/29 sa vyznačuje mimoriadne širokým vecným rozsahom pôsobnosti vzťahujúcim sa na všetky obchodné praktiky, ktoré priamo súvisia s podporou, predajom alebo dodávkou tovaru spotrebiteľom. Z uvedeného rozsahu pôsobnosti sú tak vylúčené, ako vyplýva z odôvodnenia č. 6 tejto smernice, iba vnútroštátne právne predpisy, ktoré sa týkajú nekalých obchodných praktík poškodzujúcich „výlučne“ ekonomické záujmy účastníkov hospodárskej súťaže alebo ktoré sa týkajú obchodných transakcií medzi obchodníkmi.
- 40 Ako pritom uviedla generálna advokátka v bodoch 65 a 66 svojich návrhov, to celkom zrejme nie je prípad vnútroštátnych ustanovení dotknutých v konaní vo veci samej, keďže § 1, § 3 a § 4 UWG sú vyslovene zamerané na ochranu spotrebiteľov, a nie výlučne na ochranu účastníkov hospodárskej súťaže a iných účastníkov trhu.

- 41 Po upresnení uvedeného je potrebné ďalej konštatovať, že smernica 2005/29 na úrovni Spoločenstva úplne harmonizuje pravidlá týkajúce sa nekalých obchodných praktík podnikov voči spotrebiteľom. Ako vyslovene stanovuje článok 4 tejto smernice, členské štáty nemôžu prijať prísnejšie opatrenia ako tie, ktoré stanovuje uvedená smernica, a to ani s cieľom dosiahnuť vyššiu úroveň ochrany spotrebiteľov (rozsudok VTB-VAB a Galatea, už citovaný, bod 52).
- 42 Ďalej je potrebné uviesť, že článok 5 smernice 2005/29 stanovuje zákaz nekalých obchodných praktík a uvádza kritériá umožňujúce určiť taký nekalý charakter.
- 43 Podľa ods. 2 tohto článku je obchodná praktika nekalá, ak je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti a podstatne narušuje alebo je spôsobilá podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k produktu.
- 44 Okrem toho ods. 4 uvedeného článku presne definuje dve kategórie nekalých obchodných praktík, a to praktiky, ktoré „sú klamlivé“ a ktoré „sú agresívne“ podľa špecifických kritérií, resp. podľa článkov 6 a 7, ako aj článkov 8 a 9 smernice 2005/29. Na základe týchto ustanovení sú také praktiky zakázané, pokiaľ, berúc do úvahy ich črty a vecné súvislosti, zapríčiňujú alebo môžu zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil.
- 45 Smernica 2005/29 vo svojej prílohe I taktiež stanovuje taxatívny zoznam 31 obchodných praktík, ktoré sú podľa článku 5 ods. 5 smernice považované za nekalé „za každých okolností“. V dôsledku toho, ako výslovne spresňuje odôvodnenie č. 17 smernice, ide o jediné obchodné praktiky, ktoré môžu byť považované za nekalé bez toho, aby boli jednotlivito posudzované podľa ustanovení článkov 5 až 9 smernice 2005/29.

- 46 Otázky položené vnútroštátnym súdom preto treba skúmať s ohľadom na obsah a všeobecnú štruktúru ustanovení smernice 2005/29 uvedených v predchádzajúcich bodoch.
- 47 V tejto súvislosti je nutné konštatovať, že vnútroštátna právna úprava, ako je úprava vo veci samej, tým, že stanovuje zásadný zákaz praktiky podmieňujúcej účasť spotrebiteľov na výhernej hre alebo na súťaži o ceny kúpou tovaru alebo využitím služby, nezodpovedá požiadavkám stanovených smernicou 2005/29.
- 48 Na jednej strane § 4 bod 6 UWG zakazuje akúkoľvek obchodnú transakciu, ktorá spája kúpu výrobkov alebo využitie služby s účasťou spotrebiteľov na výhernej hre alebo na súťaži o ceny, s jedinou výnimkou, keď je súťaž o ceny alebo výherná hra vnútorne spojená s dotknutým tovarom alebo so službou. Inými slovami, tento druh praktiky je všeobecne zakázaný bez toho, aby bolo potrebné vzhľadom na vecné súvislosti jednotlivého prípadu určiť, či má dotknutá obchodná transakcia „nekalý“ charakter vzhľadom na kritériá vyjadrené v článkoch 5 až 9 smernice 2005/29.
- 49 Pritom je nesporné, že takéto praktiky, prepájajúce kúpu tovaru alebo využitie služieb s účasťou spotrebiteľov na výhernej hre alebo na súťaži o ceny, nie sú uvedené v prílohe I uvedenej smernice, ktorá, ako bolo pripomenuté v bode 45 tohto rozsudku, stanovuje taxatívny zoznam iba tých praktík, ktoré sa môžu zakázať bez toho, aby bolo potrebné vykonať posúdenie jednotlivých prípadov.
- 50 Na druhej strane týmto spôsobom právna úprava takého typu, ako je úprava vo veci samej, naráža na obsah článku 4 smernice 2005/29, ktorý členským štátom výslovne zakazuje zachovať alebo prijať prísnejšie vnútroštátne opatrenia, a to ani s cieľom zabezpečiť vyššiu úroveň ochrany spotrebiteľov.

- 51 Za týchto podmienok je potrebné konštatovať, že smernica 2005/29 bráni zákazu obchodných ponúk, ktoré spájajú kúpu výrobkov alebo využitie služieb s účasťou spotrebiteľov na súťaži o ceny alebo na výhernej hre, ako je zákaz stanovený vnútroštátnou právnou úpravou dotknutou v konaní vo veci samej.
- 52 Tento záver sa nedá spochybníť skutočnosťou, že § 4 bod 6 UWG stanovuje výnimku v prospech praktík týkajúcich sa výhernej hry alebo súťaže o ceny, ktoré sú vnútorne spojené s dotknutým tovarom alebo službou.
- 53 Aj keď táto výnimka je spôsobilá obmedziť dosah zákazu stanoveného v tomto ustanovení, nič to nemení na skutočnosti, že taká výnimka z dôvodu svojej obmedzenej a vopred definovanej povahy nemôže nahradiť analýzu „nekalého“ charakteru obchodnej praktiky vo svetle kritérií uvedených v článkoch 5 až 9 smernice, ktorú je nutné vykonať so zreteľom na vecné súvislosti jednotlivého prípadu, keďže ide, tak ako v konaní vo veci samej, o praktiku, ktorá nie je uvedená v prílohe I smernice (pozri rozsudok VTB-VAB a Galatea, už citovaný, body 64 a 65).
- 54 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy je potrebné na položenú otázku odpovedať, že smernica 2005/29 sa má vykladať v tom zmysle, že jej odporuje vnútroštátna právna úprava, ako je úprava v konaní vo veci samej, stanovujúca zásadný zákaz obchodných praktík, ktoré podmieňujú účasť spotrebiteľov na súťaži o ceny alebo na výhernej hre kúpou tovaru alebo využitím služby, bez ohľadu na osobitné okolnosti jednotlivého prípadu.

O trovách

- 55 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny

súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 84/450/EHS, smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004, („smernica o nekalých obchodných praktikách“), sa má vykladať v tom zmysle, že jej odporuje vnútroštátna právna úprava, ako je úprava v konaní vo veci samej, stanovujúca zásadný zákaz obchodných praktík, ktoré podmieňujú účasť spotrebiteľov na súťaži o ceny alebo na výhernej hre kúpou tovaru alebo využitím služby, bez ohľadu na osobitné okolnosti jednotlivého prípadu.

Podpisy